

Comunicat de presă Nr.14/581
17 decembrie 2014

International Monetary Fund
Washington, D.C. 20431 USA

Consiliul de Directori Executivi al FMI a aprobat rezultatele celei de-a doua monitorizări post-program pentru Republica Moldova

La 8 decembrie 2014 Consiliul de Directori Executivi al Fondului Monetar Internațional (FMI) a finalizat discuțiile pe marginea celei de-a doua monitorizări post-program pentru Republica Moldova.¹

În 2014, se așteaptă o reducere a ritmului creșterii economice până la circa 2 la sută, reflectând temperarea creșterii în sectorul agricol, activitatea economică mai slabă a principalilor parteneri comerciali ai Moldovei, dar și impactul restricțiilor impuse de Federația Rusă la importul produselor moldovenești. În 2015 se prognozează o restabilire a creșterii economice până la nivelul de 3½ la sută, odată cu intrarea în vigoare a acordurilor de liber schimb recent negociate, și restabilirea cererii pe piața internă, pe măsura consumării incertitudinilor aferente procesului electoral. Conform prognozei, inflația se va menține în limitele benzii țintite de Banca Națională a Moldovei (BNM).

După descreșterea continuă înregistrată pe parcursul ultimilor trei ani, pentru 2015 se prognozează deficitul contului curent va crește ca urmare a restabilirii volumului importurilor și a unei scăderi prognozate a ritmului de creștere a remitențelor.

În perioada electorală s-au înregistrat abateri de la disciplina fiscală. După o consolidare substanțială pe parcursul anilor 2010-2013, se prognozează o deteriorare semnificativă a situației bugetar-fiscale: creșterea deficitului bugetar (excluzând granturile) de la 3,8 la sută din PIB în 2013 până la 5,4 la sută în 2014 și, dacă nu vor fi luate măsurile de rigoare, până la 7,1 la sută în 2015, din cauza majorării semnificative a salariilor și pensiilor și acordării de facilități fiscale ad-hoc în perioada pre-electorală, reducerii activității economice și adoptării măsurilor compensatorii celor afectați de restricțiile comerciale.

---

¹ Monitorizarea post-program prevede un regim de consultări frecvente dintre FMI și statele-membre care nu au achitat pe deplin creditele acordate de FMI, după expirarea programelor susținute de Fond, cu accent special pe politicile ce au relevanță deosebită pentru viabilitatea statului pe plan extern. Se prezumă, că toate statele, a căror datorie la creditele concesiionale depășește 200 procente din cotă, vor fi supuse monitorizării post-program.

Problemele grave de guvernare corporativă în sistemul bancar constituie în continuare un risc pentru stabilitatea financiară. De curând, au intrat în vigoare prevederile legislative menite să restabilească atribuțiile BNM, dar se atestă în continuare deficiențe în aplicarea cerințelor de reglementare ce vizează băncile. Prevederile legislative menite să asigure restabilirea atribuțiilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) încă urmează a fi adoptate.

Evaluarea Consiliului de Directori Executivi²

Directorii executivi au remarcat, că reducerea activității economice în statele cu care Republica Moldova are legături comerciale, impunerea restricțiilor la export și incertitudinile legate de perioada electorală au exacerbât încetinirea creșterii economice, atestând riscurile înrăutățirii situației. Directorii executivi au chemat autoritățile să promoveze în continuare politici prudente la nivel macroeconomic și în sectorul financiar, precum și să implementeze în continuare reforme structurale profunde, pentru a reduce vulnerabilitățile existente și a încuraja creșterea potențială a volumului de producție.

Directorii executivi au pus accent pe urgentarea soluționării vulnerabilităților din sectorul bancar și consolidarea și aplicarea cadrului de reglementare a activității sectorului financiar. Constatând cu regret progresul modest înregistrat până acum, ei au accentuat importanța implementării rapide a recomandărilor misiunii recente de evaluare a situației în sectorul financiar (FSAP). Este necesar de restabilit toate atribuțiile de reglementare și supraveghere ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) și de consolidat protecția juridică a angajaților acestor instituții. În afară de aceasta, directorii executivi au recomandat îmbunătățirea guvernării corporative în sectorul bancar, inclusiv prin sporirea transparenței proprietarilor beneficiari finali ai băncilor. Ei le-au solicitat autorităților să supravegheze îndeaproape și cu mare atenție situația în băncile slabe și vulnerabile, să sporească eficiența mecanismelor de gestionare și soluționare a crizelor în cadrul băncilor și să rezolve în regim de urgență problemele atestate în băncile în care autoritățile au intervenit recent.

Directorii executivi au remarcat abaterile recente de la disciplina fiscală, în mare parte datorate majorării semnificative a salariilor și pensiilor. Ei au salutat intenția autorităților de a menține deficitul guvernului general sub 3 la sută din PIB în anul 2015 și au accentuat, că va fi necesară consolidarea în continuare a bugetului pe termen mediu, pentru a asigura sustenabilitatea bugetului și reducerea dependenței de susținerea excepțional de mare din partea donatorilor. Pentru atingerea acestui obiectiv, va fi necesară combinarea echilibrată a

² După finalizarea discuțiilor, Directorul General al FMI, în calitate de președinte al Consiliului de Directori Executivi, prezintă un sumar al opiniilor Directorilor Executivi, care este transmis, ulterior, autorităților statului vizat. Explicațiile privind formulările folosite în sumarele privind ședințele Consiliului de Directori Executivi al FMI sunt prezentate la adresa <http://www.imf.org/external/np/sec/misc/qualifiers.htm>.

măsurilor vizând veniturile și cheltuielile, inclusiv menținerea sub control a salariilor, raționalizarea cheltuielilor în paralel cu menținerea unui nivel adecvat al cheltuielilor sociale și raționalizarea proiectelor investiționale. Directorii executivi au insistat asupra necesității monitorizării îndeaproape a procesului de descentralizare bugetar-fiscală pentru a asigura concordanța cu obiectivele bugetar-fiscale pe termen mediu.

Directorii executivi au apreciat rezultatele atinse de Banca Națională a Moldovei în menținerea stabilității prețurilor și au fost de părerea, că politica monetară promovată în prezent de BNM este adecvată, având în vedere tendința de încetinire a activității economice. Ei i-au solicitat BNM să-și păstreze vigilența și să ajusteze politicile, după cum va fi necesar. Directorii executivi au susținut abordarea BNM ce ține de intervențiile pentru prevenirea ajustărilor dezordonate ale cursului de schimb, îmbinată cu abținerea de la împiedicarea fluctuațiilor cursului de schimb dictate de factori fundamentali.

Directorii executivi au încurajat autoritățile să accelereze ritmul de implementare a reformelor structurale. Ei au remarcat, că sporirea competitivității și diversificarea producției și structurii exporturilor îi va permite Republicii Moldova să valorifice din plin beneficiile obținute prin semnarea recentă a acordurilor de comerț liber. Având în vedere obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare "Moldova 2020", o atenție deosebită urmează a fi acordată dezvoltării mediului de afaceri și infrastructurii tehnico-materiale, dezvoltării resurselor umane și implementării reformei administrației publice și reformei sistemului de asistență socială. Un rol important îl va juca și schimbarea accentelor în sistemul de învățământ pentru a asigura o corelare mai bună cu necesitățile pieței muncii.

Moldova: Selected Economic Indicators, 2011–15 1/

	2011	2012	2013	2014	2015
				Projection	
Real sector indicators	(Percent change, unless otherwise indicated)				
Gross domestic product					
Real growth rate	6.8	-0.7	8.9	2.0	3.5
Demand	8.2	0.4	6.2	1.2	3.6
Consumption	7.3	0.9	5.2	1.5	4.3
Private	9.3	1.0	6.5	0.0	3.3
Public	-1.0	0.6	-0.8	9.6	9.1
Gross capital formation	13.0	1.8	3.3	4.7	2.8
Private	11.3	-3.9	-3.0	-0.6	3.5
Public	19.3	21.6	20.5	16.4	1.4
Nominal GDP (Billions of Moldovan lei)	82.3	88.2	100.3	108.3	118.1
Nominal GDP (Billions of U.S. dollars)	7.0	7.3	8.0	7.8	8.1
Consumer price index (Average)	7.6	4.6	4.6	4.7	5.1
GDP deflator	7.2	7.9	4.5	5.8	5.4
Average monthly wage (Moldovan lei)	3,194	3,478	3,765	4,150	4,440
Unemployment rate (Annual average, percent)	6.7	5.6	5.1	5.6	5.4
Saving-investment balance	(Percent of GDP)				
Foreign saving	12.1	8.3	5.7	5.3	7.3
National saving	11.1	15.4	17.2	18.3	16.2
Private	8.3	11.1	11.9	12.2	13.6
Public	2.9	4.3	5.3	6.0	2.5
Gross investment	23.3	23.6	22.9	23.5	23.4
Fiscal indicators (General government)					
Primary balance	-1.6	-1.4	-1.3	-1.6	-4.8
Overall balance	-2.4	-2.2	-1.8	-2.2	-5.5
Stock of public and publicly guaranteed debt	29.0	31.1	29.8	31.3	33.4
Financial indicators	(Percent change, unless otherwise indicated)				
Broad money (M3)	10.6	20.8	26.5	14.8	16.0
Velocity (GDP/end-period M3; ratio)	2.0	1.8	1.6	1.5	1.4
Reserve money	18.4	22.9	31.9	11.4	13.7
Credit to the economy	15.0	16.1	18.8	10.9	9.4
External sector indicators	(Millions of U.S. dollars, unless otherwise indicated)				
Current account balance	-852	-602	-453	-411	-586
Current account balance (Percent of GDP)	-12.1	-8.3	-5.7	-5.3	-7.3
Gross official reserves	1,965	2,515	2,820	2,700	2,588
Gross official reserves (Months of imports)	3.9	4.7	5.2	4.8	4.3
Exchange rate (Moldovan lei per USD, period avge)	11.7	12.1	12.6	14.0	14.7
Real effective exch.rate (Average, percent change)	5.3	4.5	-3.4	-2.1	-0.6
External debt (Percent of GDP) 2/	77.6	82.5	83.2	85.8	85.2
Debt service (Percent of exports of goods and services)	15.8	15.7	17.7	18.9	18.6

Sources: Moldovan authorities; and IMF staff estimates.

1/ Data exclude Transnistria.

2/ Includes private and public and publicly guaranteed debt.